

A L B A N I A N

Basic Course

Volume VII

Lessons 63 - 72

July 1966

Revised April 1982

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

The Albanian Course consisting of 120 lessons in 10 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series.

The course is designed to train English language speakers to Level 3 in comprehending, speaking, reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

This volume was revised extensively in April 1982 and is the volume that has more Albanian area background than any other one of the Basic Course. This background primarily consists of the organization of the Communist regime of Albania which has been in power since November 1944. The volume has been brought up to date concerning facts and figures which have gone through considerable change during the 16 years since it was first published. Morphological, syntactical, and vocabulary changes were also made.

Table of Contents

	<u>Page</u>
SIXTY-THIRD LESSON	
Perception Drill	1
Dialogue Number 63: "Republika Popullore Socialiste e Shqipnise"	6
Main Features:	
The infinitive expressing goal or purpose; The perfect subjunctive versus the present subjunctive; Verb derivatives.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 63	8
Grammar Analysis	10
Grammar Drill	14
Reading Text and Questions	19
Homework	23
Vocabulary	24
 SIXTY-FOURTH LESSON	
Perception Drill	28
Dialogue Number 64: "Organet legjislativ e ekzekutive te RPSSH"	33
Main Features:	
The partitive adjective; The future expressing compulsion; Multiplicative numerals; Use of the 3rd person in the passive verbs.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 64	35
Grammar Analysis	36
Grammar Drill	38
Reading Text and Questions	43
Homework	47
Vocabulary	48
 SIXTY-FIFTH LESSON	
Perception Drill	51
Dialogue Number 65: "Partija e Punese e Shqipnise"	56
Main Features:	
Substantivized numerals; The in- definite article preceding the possessive adjective; Declension of fractions.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 65	58

	<u>Page</u>
Grammar Analysis	59
Grammar Drill	61
Reading Text and Questions	64
Homework	69
Vocabulary	70
 SIXTY-SIXTH LESSON	
Perception Drill	73
Dialogue Number 66: "Baza e ekonomis në RPSSH"	77
Main Features:	
The interrogative pronoun <u>i sati?</u> ;	
Cardinal numbers denoting definite quantity; Subjunctive in lieu of future.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 66	80
Grammar Analysis	82
Grammar Drill	84
Reading Text and Questions	88
Homework	92
Vocabulary	93
 SIXTY-SEVENTH LESSON	
Perception Drill	96
Dialogue Number 67: "Marrëdhëniet diplomatike dhe tregtare të RPSSH"	101
Main Features:	
Verbal prefixes; The preposition	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 67	104
Grammar Analysis	106
Grammar Drill	109
Reading Text and Questions	113
Homework	118
Vocabulary	119
 SIXTY-EIGHTH LESSON	
Perception Drill	122
Dialogue Number 68: "Arsimi në Shqipëri"	126
Main Feature:	
Adjectives preceding nouns.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 68	129

	<u>Page</u>
Grammar Analysis	131
Grammar Drill	133
Reading Text and Questions	140
Homework	145
Vocabulary	146
 SIXTY-NINTH LESSON	
Perception Drill	150
Dialogue Number 69: "Shëndetsija në RPSSH"	155
<p style="margin-left: 40px;">Main Features: Indefinite compound pronouns; The prefix <u>pa</u> .</p>	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 69	157
Grammar Analysis	159
Grammar Drill	161
Reading Text and Questions .	166
Homework	171
Vocabulary	172
 SEVENTIETH LESSON	
Perception Drill	175
Dialogue Number 70: "Ushtrija Popullore Shqiptare"	178
<p style="margin-left: 40px;">Main Features: Compound adjectives; Intransitive verbs changing voice; Use of <u>mos</u> preceding and following <u>të</u>.</p>	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 70	180
Grammar Analysis	181
Grammar Drill	184
Reading Text and Questions	188
Homework	193
Vocabulary	194
 SEVENTY-FIRST LESSON	
Perception Drill	197
Dialogue Number 71: "Shqipnija nga pikëpamja turistike"	199
<p style="margin-left: 40px;">Main Feature: Use of the imperfect tense.</p>	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 71	201
Grammar Analysis	202

	<u>Page</u>
Grammar Drill	204
Reading Text and Questions	208
Homework	213
Vocabulary	214
 SEVENTY-SECOND LESSON	
Perception Drill	216
Dialogue Number 72: "Artizanati e arkitektura"	218
Main Features:	
Agent nouns; Abstract noun deriva- tives; Prefixes	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 72	220
Grammar Analysis	221
Grammar Drill	224
Reading Text and Questions	229
Homework	234
Vocabulary	235

1. për të ... që të ...

A do të shkoj në qytet për të blé një palë këpucë të reja?

Po, ju do të shkoni në qytet për të blé një palë këpucë të reja.

Kush do të shkojë në qytet që të blejë një palë këpucë të reja?

Ju do të shkoni në qytet që të bleni një palë këpucë të reja.

Pse do të shkoj unë në qytet?

Ju doni të shkoni në qytet që të bleni një palë këpucë të reja.

Ku due të shkoj unë që të bléj një palë këpucë të reja?

Ju doni të shkoni në qytet që të bleni një palë këpucë të reja.

A due me shkue në bibliotekë për të marrë një fjaluer shqip?

Po, ju doni me shkue në bibliotekë për të marrë një fjaluer shqip.

Kush do të shkojë në bibliotekë që të marrë një fjaluer shqip?

Ju doni të shkoni në bibliotekë që të merrni një fjaluer shqip.

Pse due të shkoj në bibliotekë?

Ju doni të shkoni në bibliotekë që të merrni një fjaluer shqip.

Ku due të shkoj që të marrë një fjaluer shqip?

Ju doni të shkoni në bibliotekë që të merrni një fjaluer shqip.

A dishroni me ardhë me mue për të pá se ç'ka ngjã?

Po, dishroj me ardhë me jú për të pá se ç'ka ngjã.

Kush dishron të vîjë me mue që të shofi se ç'ka ngjã?

Unë dishroj të vîj me jú që të shof se ç'ka ngjã.

Me kë dishroni të shkoni që të shifni se ç'ka ngjã?

Unë dishroj të vîj me jú që të shof se ç'ka ngjã.

Pse dishroni të vîni me mue?

Unë dishroj të vîj me jû që të shof se ç'ka ngjâ.

A dishroj unë me blé nji radio për të ndigjue lajmet në mëngjes?

Po, ju dishroni me blé nji radio për të ndigjue lajmet në mëngjes.

Kush dishron të blejë nji radio që të ndigjojë lajmet në mëngjes?

Ju dishroni të bleni nji radio që të ndigjoni lajmet në mëngjes.

Çka dishroj të bléj që të ndigjoj lajmet në mëngjes?

Ju dishroni të bleni nji radio që të ndigjoni lajmet në mëngjes.

Pse dishroj unë të bléj nji radio?

Ju dishroni të bleni nji radio që të ndigjoni lajmet në mëngjes.

A do t'a pyetni Bardhylin për të marrë vesh në qoftë se vjen?

Po, unë do t'a pyes Bardhylin për të marrë vesh në qoftë se vjen.

Kush do t'a pyesi Bardhylin që të marri vesh në qoftë se vjen?

Unë do t'a pyes Bardhylin që të marr vesh në qoftë se vjen.

Kë do të pyetni që të merrni vesh në qoftë se vjen?

Unë do t'a pyes Bardhylin që të marr vesh në qoftë se vjen.

Për çka do t'a pyetni Bardhylin?

Unë do t'a pyes Bardhylin që të marr vesh në qoftë se vjen.

2. me mësue - mësimit

Kush ju mëson shqip jû?

Në na mëson shqip Z. ...

Sa mësues mësojnë shqip në kët departament?

Në kët departament mësojnë shqip ... mësues.

A është i vështirë mësimi i sotshëm?
Po, mësimi i sotshëm është i vështirë.

A janë të vështira mësime e këtij libri?
Nuk e dij ende a janë të vështira mësime e këtij libri.

me pá - pamje

A je tue i pá ti ato male atje?
Po, unë jam tue i pá ato male atje.

Kush është tue i pá ato male atje?
Na të gjithë jemi tue i pá ato male atje.

A kanë pamje të bukur ato male?
Po, ato male kanë pamje të bukur.

Cilat male kanë pamje të bukur?
Ato male kanë pamje të bukur.

me prishë - prishje

A u-prishën dy vetë para disa ditësh për një borxh?
Po, dy vetë u-prishën para disa ditësh për një borxh.

Pse u-prishën dy vetë para disa ditësh?
Para disa ditësh dy vetë u-prishën për një borxh.

A e arrestoi policija njanin për prishjen e qetësis publike?
Po, policija e arrestoi njanin për prishjen e qetësis publike.

Pse e arrestoi njanin prej tyne policija?
Njanin prej tyne e arrestoi policija për prishjen e qetësis publike.

A ju kanë arrestue jú ndonjiherë për prishjen e qetësis publike?
Jo, mue nuk më kanë arrestue kurrë për prishjen e qetësis publike.

3. A është e vërtetë se një numër punëtorësh nuk kanë ardhë në punë?
Po, është e vërtetë se një numër punëtorësh nuk kanë ardhë në punë.

Asht e vërtetë se sa punëtorë nuk kanë ardhë në punë?
Asht e vërtetë se një numër punëtorësh nuk kanë ardhë në punë.

Asht e vërtetë se ç'kanë bërë një numër punëtorësh?
Asht e vërtetë se një numër punëtorësh nuk kanë ardhë në punë.

A ka blé biblioteka e shkollës një numër të madh librash të rij?
Po, biblioteka e shkollës ka blé një numër të madh librash të rij.

Cila bibliotekë ka blé një numër të madh librash të rij?
Biblioteka e shkollës ka blé një numër të madh librash të rij.

Çka ka blé biblioteka e shkollës?
Biblioteka e shkollës ka blé një numër të madh librash të rij.

Sa libra të rij ka blé biblioteka e shkollës?
Biblioteka e shkollës ka blé një numër të madh librash të rij.

A mbetën pa u-nisë një numër i vogël njerëzish sepse s'kishte vend?
Po, një numër i vogël njerëzish mbetën pa u-nisë sepse s'kishte vend.

Pse mbetën pa u-nisë një numër i vogël njerëzish?
Një numër i vogël njerëzish mbetën pa u-nisë sepse s'kishte vend.

Sa njerëz mbetën pa u-nisë sepse s'kishte vend?
Një numër i vogël njerëzish mbetën pa u-nisë sepse s'kishte vend.

Çka i ngjau një numri të vogël njerëzish?
Një numër i vogël njerëzish mbetën pa u-nisë sepse s'kishte vend.

A është e vërtetë se një numër i madh shtëpish s'kanë bodrum?

Po, është e vërtetë se një numër i madh shtëpish s'kanë bodrum.

Sa shtëpi s'kanë bodrum?

Një numër i madh shtëpish s'kanë bodrum.

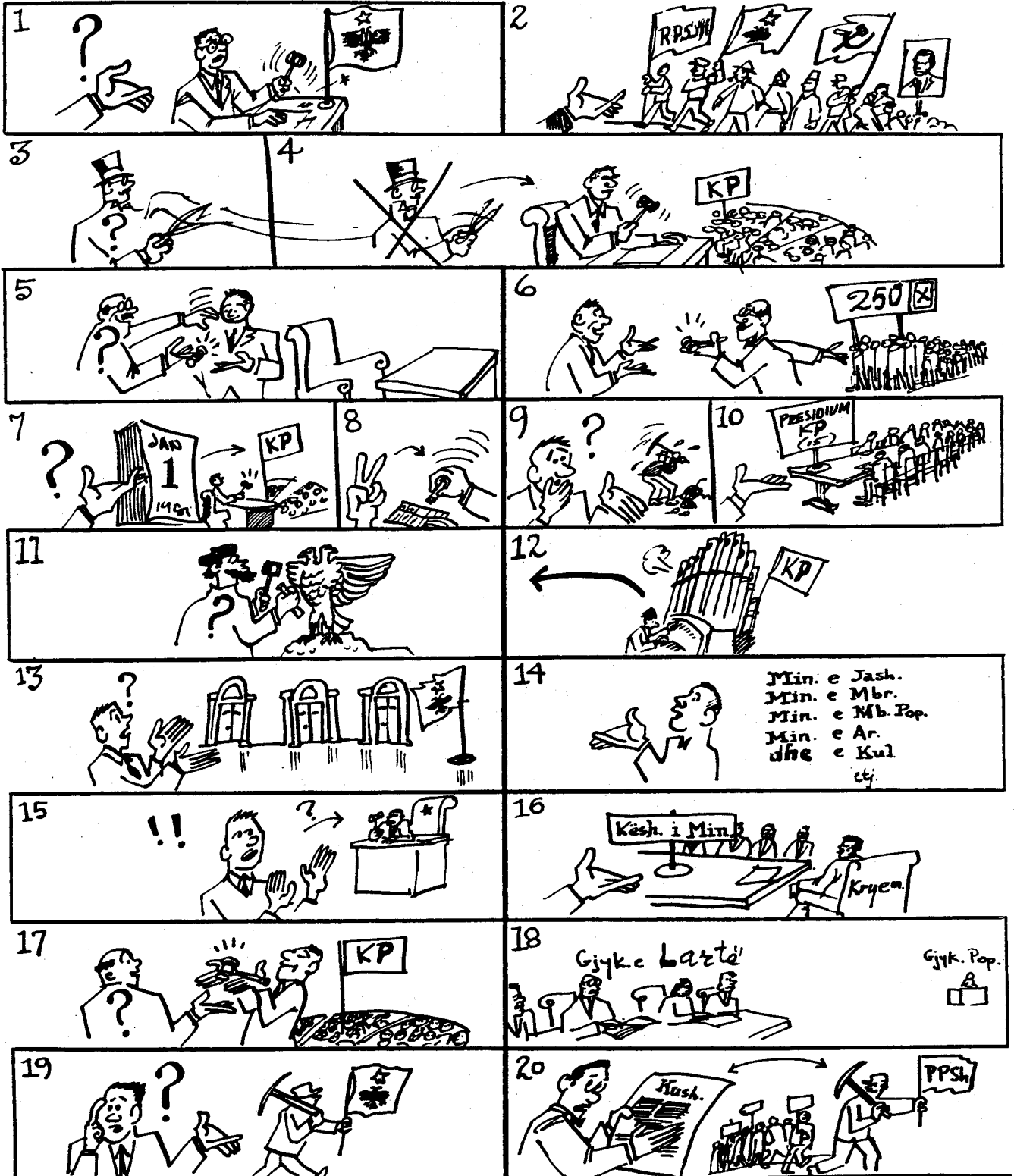
Çka s'kanë një numër i madh shtëpish?

Një numër të madh shtëpish s'kanë bodrum.

Republika Popullore Socialiste e Shqipnis

1. Ç'formë regjimi ka Shqipnija?
2. Shqipnija është republikë popullore socialiste; kështu quhen të gjitha vendet me regjim komunist.
3. Kush është presidenti i republikës?
4. Në Shqipni nuk ka president; Kryetari i Presidiumit të Kuvendit Popullor është njikohësisht edhe kryetar shteti.
5. Kush e emnon atë?
6. E emnojnë të 250 deputetët, që janë gjoja të zgjedhun me vota të lira.
7. Sa herë në vjet thirret në sesion Kuvendi Popullor?
8. Thirret dy herë në vjet, sa për të votue.
9. Mirëpo Kuvendi Popullor, si organi më i naltë i shtetit, ka punë të rëndë dhe të vazhdueshme; kush e bën këtë punë?
10. E bën një grup 15 vetësh, që quhet Presidiumi i Kuvendit Popullor. Ky dhe kuvendi vetë janë organet më të nalta të pushtetit popullor.
11. Po qeverinë, kush e formon?
12. Qeverija është organi më i naltë i administratës shtetnore dhe e formon Kuvendi Popullor.
13. Sa dikastere ka qeverija e RPS të Shqipnis?
14. Ka 15 dikastere. Këto janë: Ministrija e Jashtme, e Mbrendshme, e Mbrojtjes Popullore, e Arsimit dhe e Kulturës...
15. Mjaft, mjaft! Nuk due t'i di të gjitha ministrat. Nji gjë tjetër: kush është kryetari i qeverisë?
16. Kryetari i Këshillit të Ministrave, me një fjalë tjetër kryeministri.
17. Kë tjetër emnon ose zgjedh Kuvendi Popullor?
18. Zgjedh Gjykatën e Lartë, e cila drejton dhe administron gjykatat popullore.
19. Si hën Partija e Punës n'aparatin shtetnor?
20. Në Kushtetutë thuhet se PP e Shqipnis udhëheq gjithë veprimtarinë e aparatit shtetnor.

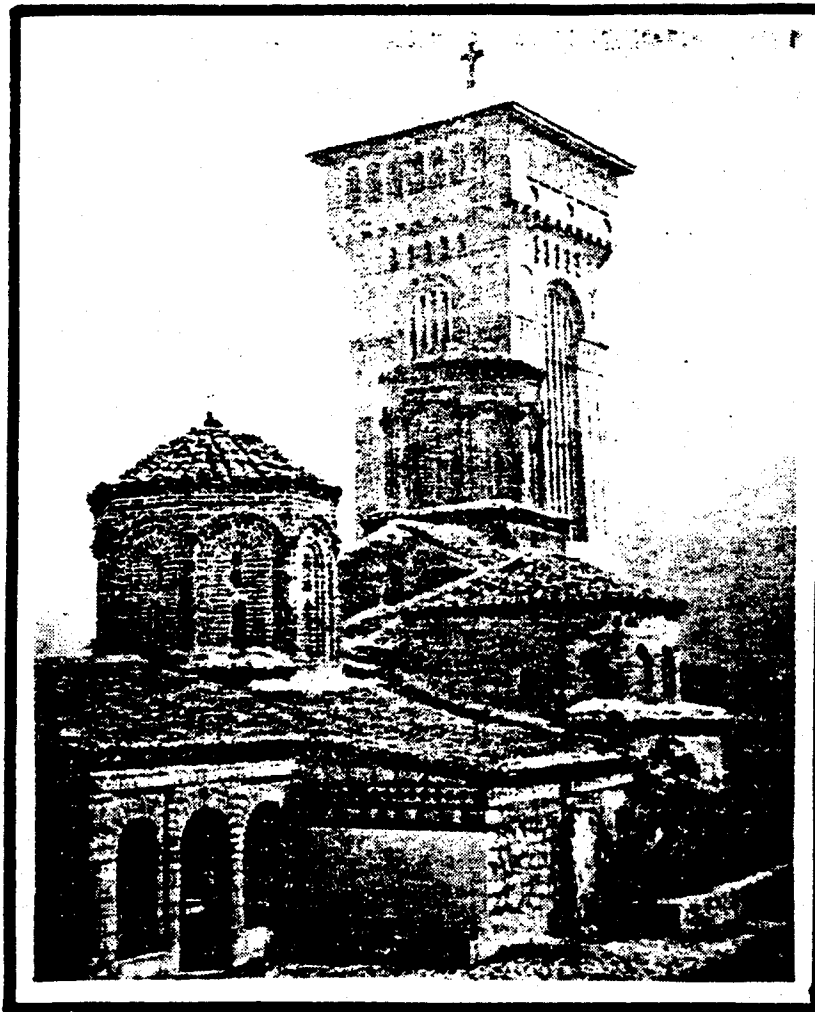
LESSON 63

People's Socialist Republic of Albania

1. What form of government does Albania have?
2. Albania is a people's socialist republic, as are all the countries with a communist regime called.
3. Who is the president of the republic?
4. There is no president in Albania; the chairman of the Presidium of the People's Assembly is also the head of (the) state (at the same time).
5. Who appoints him?
6. He is appointed by the 250 deputies who supposedly are elected by popular vote.
7. How many times a year does the People's Assembly convene?
8. Twice a year, just to vote.
9. How come? The People's Assembly which is the highest organ of the state, has continuous and hard work to perform; who does its work?
10. A group of 15 persons; that group is called the Presidium of the People's Assembly. This one and the Assembly itself are the highest organs of the People's Government.
11. Who forms the government?
12. The government is the highest organ of the state administration and it is appointed by the People's Assembly.
13. How many ministries does the People's Socialist Republic of Albania have?
14. It has 15 ministries. These are: The Ministry of Foreign Affairs, Interior, People's Defense, Education and Culture...
15. Enough, enough! I don't want to know all the ministries. Another thing: who is the head of the government?
16. The Chairman of the Council of Ministers, in other words the Prime Minister.
17. Whom else does the People's Assembly appoint?
18. The Supreme Court, which directs and administers the People's Courts.

19. What is the role of the Workers' Party in the government apparatus?
20. In the constitution it is stated that the Workers' Party of Albania leads all the activities of the state apparatus.

Kisha e Pojanit

1. THE INFINITIVE EXPRESSING GOAL OR PURPOSE

When in English an infinitive follows another verb, its Albanian equivalent may be the infinitive or the subjunctive.

Examples:

Unë due me shkue me automobil.
të shkoj
(I want to go by car.)

A ju pëlqen me ardhë me mue?
të vîni
(Do you like to go with me?)

Na po përgatitemi me u-nisë.
të nisemi.
(We are getting ready to leave.)

Mos harroni me ftue edhe mësuesit.
të ftoni
(Don't forget to invite your teachers too.)

Na të gjithë kemi nxënë me folë mirë.
të flasim
(We all have learned to speak well.)

Tash nuk më mbetet me bërë asgjë tjetër.
të bëj
(Now there is nothing left for me to do.)

Ata nuk dijnë si me e zgjidhë këtë problem.
t'a zgjidhin
(They don't know how to solve this problem.)

If the subjunctive is preceded by që or if the infinitive is formed with the preposition për të instead of me, the formula expresses goal or purpose and may be translated into English as "in order to," "so that," or the simple infinitive may be used.

2. VERBAL NOUNS

(a) The suffix -im forms nouns almost exclusively from verbs ending in -ue and -ye in the infinitive. The suffix -im replaces the ending -ue and -ye.

Examples:

me dërgue	(to send)	dërgim	(shipment)
me kërkue	(to look for)	kërkim	(inquiry, search)
me pëlqye	(to like)	pëlqim	(approval)
me këthye	(to return)	këthim	(return)

(b) The suffix -mje is attached to verbs ending in a single vowel in the infinitive, and the ending -je to all other types of verb stems.

Examples:

me blé	(to buy)	blemje	(buying)
me hÿ	(to enter)	hÿmje	(entrance)
me pÿ	(to drink)	pimje	(drinking)
me hapë	(to open)	hapje	(opening)
me ardhë	(to come)	ardhje	(arrival)
me folë	(to speak)	folje	(verb)

Note: The verbal noun ending in -im denotes the state or action expressed by the verb. (Compare with derivatives in c.)

(c) The ending -esë is attached to verb stems to form nouns denoting the result of the action.

Examples:

me shkrue	(to write)
-----------	------------

noun denoting action: shkrim (writing)

noun denoting result: shkresë (memorandum)

me pague (to pay)

noun denoting action: pagim (payment)

noun denoting result: pagesë (pay)

Note: The meaning of derivatives ending in -esë in many cases is the same as that of nouns ending in -im and -je.

Monumenti i Agonoteteve në Apolloni (pas restaurimit).

1. me lexue - lexim dhe me përkëthye - përkëthim

A ju pëlqen me lexue e me përkëthye?

Po, me lexue e me përkëthye më pëlqen.

A kemi nesër një gjymës ore lexim e një orë përkëthim?

Po, nesër kemi një gjymës ore lexim e një orë përkëthim.

Kur kemi një gjymës ore lexim e një orë përkëthim?
Nesër kemi një gjymës ore lexim e një orë përkëthim.

Kush ka nesër një gjymës ore lexim e një orë përkëthim?

Na kemi nesër një gjymës ore lexim e një orë përkëthim.

Sa orë lexim e sa orë përkëthim kemi nesër?
Nesër kemi një gjymës ore lexim e një orë përkëthim.

me nënshkrue - nënshkrim

A i ka nënshkrue Kapiten Tetova të gjitha letrat?
Po, Kapiten Tetova i ka nënshkrue të gjitha letrat.

A mori dje Kapiten Tetova një letër pa nënshkrim?
Po, dje Kapiten Tetova mori një letër pa nënshkrim.

Kush mori dje një letër pa nënshkrim?
Kapiten Tetova mori dje një letër pa nënshkrim.

Kur mori Kapiten Tetova një letër pa nënshkrim?
Dje Kapiten Tetova mori një letër pa nënshkrim.

Çka mori dje Kapiten Tetova?
Kapiten Tetova mori dje një letër pa nënshkrim.

me pushue - pushim

A pushojnë për pak kohë mbasdreke disa njerëz?
Po, disa njerëz pushojnë për pak kohë mbasdreke.

A kemi dhetë minuta pushim mbas çdo orë mësimi?
Po, mbas çdo orë mësimi kemi dhetë minuta pushim.

Sa minuta pushim kemi mbas çdo orë mësimi?
 Mbas çdo orë mësimi kemi dhetë minuta pushim.

Kur kemi dhetë minuta pushim?
 Mbas çdo orë mësimi kemi dhetë minuta pushim.

Çka kemi mbas çdo orë mësimi?
 Mbas çdo orë mësimi kemi dhetë minuta pushim.

me shenue - shenim

A i keni shenue shpenzimet që bëtë dje?
 Po, i kam shenue shpenzimet që bëna dje.

A keni mbajtur ndonjë shenim gjatë orës së mësimit?
 Po, kam mbajtur disa shenime gjatë orës së mësimit.

Çka keni mbajtur gjatë orës së mësimit?
 Gjatë orës së mësimit kam mbajtur disa shenime.

Kur keni mbajtur disa shenime?
 Gjatë orës së mësimit kam mbajtur disa shenime.

Çka keni bërë gjatë orës së mësimit?
 Gjatë orës së mësimit kam mbajtur disa shenime.

2. me pague - pagesë

A duhet të pagueni për të hyrë në kinema?
 Po, duhet të paguej për të hyrë në kinema.

A është hyrja në kinema me pagesë?
 Po, hyrja në kinema është me pagesë.

Ku është hyrja me pagesë?
 Hyrja në kinema është me pagesë.

me shkrue - shkrim - shkresë

A shkruajnë disa njerëz me dorë të majtë?
 Po, disa njerëz shkruajnë me dorë të majtë.

A mund t'a lexoni shkrimin e tij?
 Po, unë mund t'a lexoj shkrimin e tij.

Shkrimin e kujt mund t'a lexoni?
 Shkrimin e tij mund t'a lexoj.

A keni marrë ndonji shkresë nga Ministrija e Arsimit?
Po, kam marrë një shkresë nga Ministrija e Arsimit.

Çka keni marrë nga Ministrija e Arsimit?
Kam marrë një shkresë nga Ministrija e Arsimit.

Sa shkresa keni marrë nga Ministrija e Arsimit?
Kam marrë një shkresë nga Ministrija e Arsimit.

Nga cila ministri keni marrë një shkresë?
Kam marrë një shkresë nga Ministrija e Arsimit.

me u-mbulue - mbulesë

A mbuloheni me batanije kur bân të ftofët?
Po, kur bân të ftofët mbulohem me batanije.

A janë batanijet mbulesa leshi?
Po, batanijet janë mbulesa leshi.

Çfarë mbulesash janë batanijet?
Bataniyet janë mbulesa leshi.

A quhet çatí mbulesa e shtëpis?
Po, mbulesa e shtëpis quhet çatí.

Si quhet mbulesa e shtëpis?
Mbulesa e shtëpis quhet çatí.

me u-vonue - vonesë

A vonoheni ndonjiherë kur doni të shkoni në kinema?
Po, nganjherë vonohem kur due të shkoj në kinema.

A e keni marrë revistën me vonesë këtë javë?
Po, këtë javë e kam marrë revistën me vonesë.

Çka keni marrë me vonesë këtë javë?
Revistën e kam marrë me vonesë këtë javë.

Kur e keni marrë revistën me vonesë?
Këtë javë e kam marrë revistën me vonesë.

me shpallë - shpallje

A e ke lexue ti shpalljen që ka dalë sot?
Po, unë e kam lexue shpalljen që ka dalë sot.

Cilët nuk e kanë lexue shpalljen që ka dalë sot?
Ata nuk e kanë lexue shpalljen që ka dalë sot.

A e di ai se çka thotë shpallja që ka dalë sot?

Jo, ai nuk e di se çka thotë shpallja që ka dalë sot.

Pse nuk e di ai se çka thotë shpallja që ka dalë sot?

Ai nuk e di se çka thotë shpallja që ka dalë sot,
sepse nuk e ka lexue.

Çka kanë lexue ata?

Ata e kanë lexue shpalljen që ka dalë sot.

me ardhë - ardhje

A deshi ai të blente një biletë vajtje e ardhje?

Po, ai deshi të blente një biletë vajtje e ardhje.

Çka deshi të blente ai?

Ai deshi të blente një biletë vajtje e ardhje.

Kush deshi të blente një biletë vajtje e ardhje?

Ai deshi të blente një biletë vajtje e ardhje.

me pá - pamje

A kanë pamje të bukur ato male?

Po, ato male kanë pamje të bukur.

Cilat male kanë pamje të bukur?

Ato male kanë pamje të bukur.

Po malet e Shqipnis, a kanë pamje të bukur?

Po, malet e Shqipnis kanë pamje shumë të bukur.

me hÿ dhe me dalë - hÿmje dhe dalje

A kanë disa kinema hÿmje dhe dalje?

Po, disa kinema kanë hÿmje dhe dalje.

Çka kanë disa kinema?

Disa kinema kanë hÿmje dhe dalje.

A kanë të gjitha kinemat hÿmje dhe dalje?

Jo, të gjitha kinemat nuk kanë hÿmje dhe dalje.

me lá - lamje

A kushton mâ pak lamja e rrobevet apo lamja e automobilit?

Lamja e automobilit kushton mâ pak se lamja e rrobevet.

Cila lamje kushton mâ shumë se lamja e automobilit?

Lamja e rrobevet kushton mâ shumë se lamja e automobilit.

3. për të..., që të... dhe me...

A keni ardhë këtu për të nxënë shqip?

Po, na kemi ardhë këtu për të nxënë shqip.

Kush ka ardhë këtu që të nxâjë shqip?

Na kemi ardhë këtu që të nxâmë shqip.

A kanë ardhë edhe ata këtu me nxënë shqip?

Jo, ata nuk kanë ardhë këtu me nxënë shqip.

A shkuen ata për t'a pá shokun e tyne në spital?

Po, ata shkuen për t'a pá shokun e tyne në spital.

Cilët shkuen në spital që t'a shifshin shokun e tyne?

Ata shkuen në spital që t'a shifshin shokun e tyne.

A shkuem edhe na në spital me e pá shokun tonë?

Po, edhe na shkuem në spital me e pá shokun tonë.

A e thirrën atê për t'a marrë në pyetje për zihje?

Po, atê e thirrën për t'a marrë në pyetje për zihje.

Kê thirrën që t'a merrshin në pyetje për zihje?

Atê e thirrën që t'a merrshin në pyetje për zihje.

A të thirrën edhe tý me të marrë në pyetje për zihje?

Jo, mue nuk më thirrën me të marrë në pyetje për zihje.

A e kërkoi ai oficerin për t'i marrë leje me shkue në shtëpí?

Po, ai e kërkoi oficerin për t'i marrë leje me shkue në shtëpí.

Kê kërkoi ai që t'i merrte leje me shkue në shtëpí?

Ai e kërkoi oficerin që t'i merrte leje me shkue në shtëpí?

Simbas Kushtetutës së vjetit 1976 Shqipnija quhet Republika Popullore Socialiste e Shqipnís (RPSSH) dhe është një shtet i diktaturës së proletariatit nën urdhnat e Partís së Punës të Shqipnís, me fjalë tjera të Partís Komuniste. Në Shqipnì nuk njifet prona private, por njifet vetëm ajo vetjake.

Organet përfaqësuese dhe autoriteti më i naltë i shtetit shtetnor janë Kuvendi Popullor dhe këshillat popullore, që zgjidhen me vota të fshehta.

Kuvendi Popullor është i përbâmë prej 250 deputetësh, një për çdo zonë dhe thirret dy herë në vjet. Detyra kryesore e tij është për të votue. Ditën e parë që mblidhet ai zgjedh Presidiumin e Kuvendit Popullor, i cili përbâhet nga kryetari, që është kryetár i shtetit sa për formë, tre nënkryetarë, një sekretár e dhetë anëtarë. Ky grup 15 vetësh vendos mbi të gjitha punët me rëndësi që dalin kur kuvendi nuk është në sesion, dhe pra bân një punë të rëndë e të vazhdueshme.

Po at ditë Kuvendi Popullor zgjedh qeverinë, e cila përbâhet nga një kryeministër e 15 ministra. Çdo ministër udhëheq një ministri ase dikaster. Ministrít janë këto:

1. Ministrija e Bujqësis, 2. e Komunikacioneve, 3. e Ndërtimeve, 4. e Arsimit dhe e Kulturës, 5. e Financave, 6. e Punëve të Jashtme, 7. e Punëve të Mbrendshme, 8. e Industrís së Rëndë dhe e Minierave, 9. e Tregtis së

Mbrendshme, 10. e Tregtis së Jashtme, 11. e Industris së Lehtë dhe Ushqimore, 12. e Mbrojtjes së Popullit, 13. e Shëndetësis, 14. e Ekonomis Komunale dhe 15. e Energjetikës.

Qeverija është organi më i naltë i administratës shtetnore, por në të vërtetë veprimtarin e gjithë aparatit shtetnor e udhëheq Partija e Punës.

Nga mbledhjet e përbashkëta të qeveris dhe të partis dalin urdhënesa që rregullojnë punët më të rëndësishme politike të shtetit.

QUESTIONS-PYETJE

1. Si quhet Shqipnija simbas Kushtetutës së vjetit 1976?
2. Çfarë forme regjimi ka Shqipnija?
3. Nën urdhnat e cilës parti është ky shtet?
4. A njifet prona private në Shqipni?
5. Cila pronë nuk njifet në Shqipni?
6. Po prona vetjake a njifet atje?
7. Thoni disa gjëna vetjake ase personale që keni ju, Z. ...
8. A janë organet përfaqësuese autoriteti më i naltë i shtetit shqiptar?
9. Çka janë Kuvendi Popullor dhe këshillat popullore?
10. Me çfarë votash zgjidhen Kuvendi Popullor dhe këshillat popullore?
11. Cilat organe përfaqësuese zgjidhen me vota të fshehta?
12. Ku bëhen zgjedhjet gjoja me vota të lira?
13. Nga sa deputetë është i përbërë Kuvendi Popullor?
14. Cili organ është i përbërë nga 250 deputetë?

15. Sa deputetë për çdo zonë ka në Kuvendin Popullor?
16. Sa herë në vjet thirret në sesion Kuvendi Popullor?
17. Cili kuvend thirret në sesion dy herë në vjet?
18. Cila është detyra kryesore e deputetëve kur thirren në sesion?
19. Çka zgjedh Kuvendi Popullor ditën e parë që mbledhet?
20. Prej sa vetësh është i përbërë Presidiumi i Kuvendit Popullor?
21. Ç'titull ka kryetari i shtetit në Shqipëri?
22. Kush është kryetar shteti sa për formë?
23. Sa nënkryetarë, sa sekretarë dhe sa anëtarë ka Presidiumi i Kuvendit Popullor?
24. Çka vendos ky grup 15 vetësh?
25. Cili organ vendos mbi të gjitha punët më me rëndësi që dalin kur kuvendi nuk është në sesion?
26. Cili grup ka një punë të rëndë e të vazhdueshme?
27. Përveç Presidiumit të Kuvendit Popullor, çka tjetër zgjedh Kuvendi Popullor ditën e parë që mbledhet?
28. Kur e zgjedh Kuvendi Popullor qeverinë?
29. Ç'titull ka kryetari i qeverisë?
30. Sa ministra dhe sa ministri ka RPS e Shqipërisë?
31. Thoni emrat e disa ministrive që dini ju, Z. ...
32. Thoni emrat e ministrivët tjerë që nuk i tha shoku juaj, Z. ...
33. Çka udhëheq një ministër?
34. Si quhet ministrija që merret me punët e jashtme?
35. Cila ministri drejton bujqësinë?
36. Cila ministri rregullon lëvizjen e njerëzvet dhe të mallnavet?

LESSON 63

37. Cila ministri merret me ndërtimin e rrugëve, të fabrikave, apartamenteve etj?
38. Si quhet ministri nga e cila varen shkollat dhe mësuesit?
39. Po ministri nga e cila varen fuqit e armatosuna, si quhet?
40. Cila ministri i rregullon shpenzimet e shtetit?
41. Si quhet ministri nga e cila varen fabrikat?
42. Cila ministri kujdesohet për tregtin e mbrendshme?
43. Po për tregtin e jashtme, cili dikaster kujdesohet?
44. Ç'emën ka ministri që kujdesohet për ushqimin dhe veshmbathjen e njerëzve?
45. Nga cila ministri varet policia në Shqipëri?
46. Cili është organi më i lartë i administratës shtetnore?
47. Në të vërtetë, kush e udhëheq gjithë veprimtarin e aparatit shtetnor?
48. Cilën veprimtarë udhëheq Partia e Punës e Shqipërisë?
49. Çka del nga mbledhjet e përbashkëta të qeverisë e të partisë?
50. Çfarë punësh rregullojnë ato urdhënesa?
51. Cilat urdhënesa i rregullojnë punët më të rëndësishme politike të shtetit?

- A. Përkëtheni anglisht këto fjali (sentences):
1. Mbas ardhjes së komunistëve në fuqi ka pasë për pak kohë gjykata qarku; tash edhe ato quhen gjykata popullore.
 2. Nji organ i lartë i shtetit që bân punë të rëndë e të vazhdueshme është Presidiumi i Kuvendit Popullor.
 3. Si qeverija është edhe Presidiumi i Kuvendit Popullor i Shqipërisë punojnë nën drejtimin e partis komuniste.
 4. Ai zotni bân pjesë në partinë demokratike.
- B. Përkëtheni shqip këto tri fjali tue përdorë "që të...", "për të..." dhe "me..." për secilin infinitiv anglisht.
5. I came to see you.
 6. They went to buy a car.
 7. We have come to learn Albanian.
- C. Me foljet që po shenojmë këtu poshtë formoni nga nji emër dhe me secilin emër bëni nji fjali.
- P. sh. me përsëritë: Përsëritja e mësimet është e nevojshme.
8. me shkruar
 9. me votuar
 10. me mbajtur

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 63
PART VII
VOCABULARY

administratë, -a administrata, -t	(f.)	administration
aparaturë, -i aparaturat, -t	(m.)	apparatus
arsim, -i	(m.)	education, schooling
deputet, -i deputetë, -t	(m.)	deputy (member of Parliament, Congress or Assembly)
dikaster, -i dikastere, -t	(m.)	ministry (government department)
diktaturë, -a diktatura, -t	(f.)	dictatorship
me emnue (unë emnoj)	(v.)	to name, nominate, appoint
formë, -a forma, -t	(f.)	form, shape, mold
me formue (unë formoj)	(v.)	to form, shape
grup, -i grupe, -t	(m.)	group
gjoja	(conj.)	supposedly, as if, allegedly
gjykatë, -a gjykata, -t	(f.)	court, tribunal
Gjykata e Lartë		Supreme Court
industrial, -ja industrial, -t	(f.)	industry
këshill, -i këshilla, -t	(m.)	council, advice
komunist, -e	(adj. m. & f.)	communist

LESSON 63

kryeministër, kryeministri kryeministra, -t	(m.)	prime minister, premier
kryetár, -i kryetarë, -t	(m.)	chairman, chief, president
kulturë, -a	(f.)	culture
kushtetutë, -a kushtetuta, -t	(f.)	constitution
kuvend, -i kuvende, -t	(m.)	assembly, conference, gathering; conversa- tion, talk; convent, monastery
i, e, të lartë të larta	(adj. m. & f.)	high, supreme
mbledhje, -a mbledhje, -t	(f.)	gathering, meeting, assembly; collection; addition (math.)
Ministrija e Jashtme		Ministry of Foreign Affairs, State Depart- ment
partí, -ja partí, -t	(f.)	party (political)
Partija e Punës e Shqipnis		Albanian Workers' Party
popullor, -e	(adj. m. & f.)	public, popular, folk-, people's
president, -i presidentë, -t	(m.)	president
presidium, -i presidume, -t	(m.)	presidium (a perma- nent administrative committee, especially of the government)
proletariat, -i	(m.)	proletariat
pronë, -a prona, -t	(f.)	property

LESSON 63

pushtet, -i pushtete, -t	(m.)	authority, power; political rule, government organ, government structure, government
qark, -u qarqe, -t	(m.)	district; circle; circuit
me u-quejtë (unë quhem)	(v.)	to be called, named
regjim, -i regjime, -t	(m.)	regime
republikë, -a republika, -t	(f.)	republic
sesion, -i sesione, -t	(m.)	session
socializëm, socializmi	(m.)	socialism
shtetnor, -e	(adj.)	government-, state-, government-or state- owned
titull, -i tituj, -t	(m.)	title
me u-thânë (thuhet)	(v.)	to be said
me u-thirrë (unë thirrem)	(v.)	to be called, summoned, invited
me udhëheqë (unë udhëheq)	(v.)	to lead, guide
urdhën, urdhni urdhna, -t	(m.)	order, command
urdhënesë, -a urdhënesa, -t	(f.)	ordinance
i, të vazhdueshëm e, të vazhdueshme	(adj. m. & f.)	continuous, successive

veprimtarí, -ja veprimtarí, -t	(f.)	activity
vetjak, -e	(adj. m. & f.)	personal
votë, -a vota, -t	(f.)	vote
me votue (unë votoj)	(v.)	to vote
i, e, të zgjedhun të zgjedhuna	(adj. m. & f.)	elected, selected, chosen
<u>Shenime:</u>		
me b̂a pjesë (unë b̂aj pjesë)	(v.)	to be part of, take part in
sa për formë		on paper

Për të qeshë

Kur njeriu është plakë aq shumë sa mos të jetë në gjendje t'api shembullin e keq, atëherë fillon t'api këshilla të mira.

* * *

Tue vështrua dëftesën e tij shkollore baba i thotë të birit: "Nji gjã vetëm ke në favor tãnd: këto nota që ke marrë tregojnë se s'ke kopjue..."

* * *

Bariu të birit: Dil jashtë e shiko në se është tue rá shí! Djali t'et: Thirre qenin mbrendë e shife në se është i lagun (wet)!

* *

